

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/41/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820202522
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denis Vékony
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3820202522.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Denisa Vékonyho a sudkýň JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Márie Vrtochovej vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti W. R., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom ako otec a N. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, obe zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: matky L. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom D., G. XXX/XX, zastúpenej Mgr. Martinom Hurtišom, advokátom, so sídlom Prievidza, Matice slovenskej 17 a otca D. R., nar. XX.XX.XXXX, bytom G., H. XXXX/XX, zastúpeného AK JUDr. Miriam Podhradská, s.r.o., so sídlom Martin, Ambra Pietra 10645/17, o návrhu matky o zmenu rozhodnutia vo vzťahu k maloletému Filipovi, o obmedzenie úpravy styku otca s maloletým N. a o návrhu otca o rozšírenie úpravy styku otca s maloletým N., na odvolanie matky a otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č. k. 4P/20/2020-289 zo dňa 29. apríla 2021, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok Okresného súdu Martin č. k. 20P/97/2014-131 zo dňa 13.01.2015 v časti o úprave práv a povinností rodičov k mal. W. R., nar. XX.XX.XXXX tak, že súd maloletého W. R., narodeného XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti otca, a to s účinnosťou od 29.08.2020, ktorý bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach (výrok I.). Zrušil rozsudok Okresného súdu Prievidza č. k. 12P/9/2018-199 zo dňa 09.08.2018 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 17CoP/60/2018-245 zo dňa 23.01.2019 v časti o zvýšení vyživovacej povinnosti otca k maloletému W., narodenému XX.XX.XXXX na sumu 150 eur mesačne, a to s účinnosťou od 01.09.2020 (výrok II.). Zrušil rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/25/2016-123 zo dňa 07.09.2016 v časti schválenej dohody rodičov o úprave styku otca s mal. W., nar. XX.XX.XXXX (výrok III.). Matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého W., narodeného XX.XX.XXXX výživným vo výške 30 eur mesačne od 01.09.2020 do 31.12.2020 a vo výške 80 eur mesačne od 01.01.2021, ktoré výživné je povinná platiť k rukám otca najneskôr do 20. dňa v mesiaci, mesačne vždy vopred (výrok IV.). Ustálil, že zročné výživné za obdobie od 01.9.2020 do 30.04.2021 vo výške 200 eur je matka povinná vyrovnáť k rukám otca v 20 eur mesačných splátkach, pričom prvá splátka je splatná 20. dňa v mesiaci nasledujúcom po právoplatnosti tohto rozhodnutia a ďalšie splátky spolu s bežným výživným až do úplného vyrovnania pod následkom zročnosti celého plnenia v prípade omeškania s plnením jednej splátky (výrok V.). Upravil styk matky s maloletým W., nar. XX.XX.XXXX tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým W. každý druhý párný týždeň v mesiaci v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod., pričom otec odovzdá maloletého W. matke pred jej bytom o 10:00 hod. a matka odovzdá maloletého W. otcovi na železničnej stanici v Martine o 17:00 hod. (výrok VI.). Otcovi uložil povinnosť maloletého W. na styk s matkou pripraviť a styk maloletého W. s

matkou umožniť (výrok VII.). Návrh matky na obmedzenie styku otca s maloletým N., nar. XX.XX.XXXX zamietol (VIII.) a návrh otca na rozšírenie jeho styku s maloletým N., nar. XX.XX.XXXX zamietol (IX.). Ustálil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania (výrok X.).

2. Na odôvodnenie tohto rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že návrhom podaným dňa 08.06.2020 sa matka maloletých domáhala zmeny rozhodnutia Okresného súdu Martin č. k. 20P/97/2014-131 zo dňa 13.01.2005 tak, že maloletý W. R., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do starostlivosti otca od 01.07.2020. Súčasne žiadala zaviazat' otca platiť na maloletého N. výživné vo výške podľa jeho schopností a možností a styk s oboma maloletými realizovať za prítomnosti obidvoch rodičov, aby nedochádzalo k útokom, a to jedenkrát za mesiac v bydlisku matky. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia súdu došlo k podstatnej zmene zdravotného stavu maloletého W., ktorý má diagnostikovaný Aspergerov syndróm. Vzhľadom na túto diagnózu maloletý W. fyzicky a psychicky napáda mladšieho brata N., ktorého život, zdravie a priaznivý vývoj je vážne ohrozený a narušený. Zverenie maloletého W. do starostlivosti otca je v záujme jeho zdravého vývinu, psychiky. V priebehu konania matka maloletých niekoľkokrát zmenila svoj návrh, pričom konečným návrhom matka maloletých žiadala zveriť maloletého W. do osobnej starostlivosti otca od 29.08.2020, určiť výživné vo výške 30 eur mesačne od 1.9.2020, upraviť svoj styk s maloletým W. a zmeniť úpravu styku otca s maloletým N. tak ako je uvedené v zápisnici o pojednávaní zo dňa 29.4.2021, a to v čase jarných školských prázdnin, veľkonočných sviatkov, letných prázdnin, vianočných prázdnin. Matka poukázala na to, že podľa doterajšej úpravy styk otca s mal. N. prebieha 2-krát do mesiaca, pričom otec chodí pre mal. N. k matke a zanáša ho k matke. Matkou navrhovaným stykom by sa upravil styk tak ako sa reálne aj uskutočňuje doteraz. Otec maloletých detí k návrhom matky uviedol, že navrhovanou zmenou úpravy styku otca zo strany matky je redukcia styku otca s mal. N. tak, aby sa s ním stýkal jedenkrát do mesiaca v sobotu v bydlisku matky. Návrhy matky navodzujú dojem, akoby matka chcela vylúčiť otca i maloletého W. zo života maloletého N. a ako by si maloletého N. chcela izolovať u seba, vo svojej starostlivosti a vo svojom prostredí. Otec maloletých žiadal zamietnuť návrh matky a ponechať v platnosti úpravu styku otca s mal. N. tak ako bolo doteraz rozhodnuté, ale súčasne žiadal rozšíriť tento styk, a to počas letných prázdnin, veľkonočných sviatkov a vianočných sviatkov, pričom niekoľko krát zmenil svoj návrh. Otec maloletých svoj návrh odôvodnil tým, že nech je zabezpečené, aby sa maloleté deti stretávali, trávili spolu čas a neprerušili svoje súrodenecké puto. Tiež považuje za potrebné, aby aj starší syn W. ostal v kontakte s matkou, nech netrpí tým, že matka nejaví o neho záujem. Konečným návrhom otca maloletých bol jeho súhlas so zverením mal. W. do jeho starostlivosti, návrh otca určiť výživné k mal. W. zo strany matky vo výške 200 eur mesačne od 01.09.2020, upraviť styk matky s mal. W. tak, že matka sa bude s mal. W. stretávať každý nepárny týždeň od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod., s tým že preberanie a odovzdávanie syna prebehne pred bytom otca. Na návrh otca súd uznesením č. k. 4P/20/2020-100 zo dňa 02.09.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým súd mal. W. dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Súčasne uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého W. sumou 30 eur mesačne, počnúc dňom 02.09.2020 do právoplatného rozhodnutia vo veci samej.

3. Súd prvej inštancie z vykonaného dokazovania zistil, že maloleté deti W. a N. pochádzajú z rozvedeného manželstva svojich rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Martin č. k. 20P/97/2014-131 zo dňa 13.01.2015 bolo manželstvo rodičov maloletých detí rozvedené, na čas po rozvedení mal. W. i mal. N. zverení do osobnej starostlivosti matke a otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu mal. W. sumou 100 eur mesačne a mal. N. sumou 65 eur mesačne. Styk otca s mal. deťmi nebol upravený. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 9P/25/2016-123 zo dňa 07.09.2016 v spojitosti s potvrdzujúcim rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 19Cop/1/2017-207 zo dňa 09.03.2017 došlo ku zmene rozsudku Okresného súdu Martin č. k. 20P/97/2014-131 zo dňa 13.01.2015 tak, že otcovi bola zvýšená vyživovacia povinnosť k mal. W. na sumu 130 eur mesačne a k mal. N. na sumu 80 eur mesačne od 01.02.2016 a zároveň bola schválená dohoda rodičov o úprave styku otca s mal. W. a N. tak, že otec je oprávnený stretávať sa s mal. W. a mal. N. každý páry týždeň od soboty od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod, s tým, že preberanie a odovzdávanie detí prebehne pred bytom matky, ďalej počas vianočných sviatkov každý páry rok od 24.12. od 09.00 hod. do 25.12. do 17.00 hod., každý nepárny rok od 25.12. od 09.00 hod. do 26.12. do 17.00 hod., ďalej každý rok počas veľkonočných sviatkov od nedele od 17.00 hod. do pondelka do 17.00 hod., ďalej počas letných prázdnin prvý augustový týždeň od pondelka od 09.00 hod. do nedele do 17.00 hod. s tým, že počas prázdnin sa bude realizovať aj styk každý páry týždeň. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza, č. k. 12P/19/2018-199 zo dňa 09.08.2018 v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne, č. k. 17Cop/60/2018-245 zo dňa 23.01.2019 bola zvýšená vyživovacia povinnosť otca k mal. W. zo sumy 130 eur mesačne na sumu 150 eur mesačne od 01.05.2018 a k mal. N. zo sumy 80 eur mesačne na sumu 90 eur mesačne od 01.05.2018 do 31.08.2018 a od 01.09.2018 na sumu 100 eur mesačne. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 14.02.2019. V čase

ostatného rozhodovania o výživnom pre maloleté deti bol otec výlučným vlastníkom trojizbového bytu v G., mal vyživovaciu povinnosť k mal. W. a k mal. N., mal príjem zo zamestnania vo výške 823,79 eur mesačne so schopnosťou dosahovať príjem vo výške 893 eur mesačne. Náklady na inkaso mal 148,08 eur, na internet 24,90 eur, na plyn 9 eur, na komunálny odpad 26,20 eur ročne, na daň z nehnuteľnosti 15,97 eur ročne, na poistenie domácnosti 39,36 eur ročne, na poistenie úveru 22,40 eur mesačne, na mobil 11 eur mesačne, na elektrinu 17,50 eur mesačne, na úver 145,29 eur mesačne, na poistenie maloletých detí spolu 77,60 eur ročne a mal povinnosť platiť matke detí príspevok na výživu rozvedenej manželky 80 eur mesačne. Matka z vyrovnania podielov BSM dostala výplatu od otca detí vo výške 27.000 eur. Vyživovaciu povinnosť mala k mal. W. a N.. Byvala u svojej matky v dvojizbovej jednotke v rodinnom dome, v osobnom vlastníctve jej matky, poberala peňažný príspevok vo vzťahu k mal. W. vo výške 349,15 eur mesačne, poberala príspevok na obe maloleté deti spolu vo výške 47,36 eur a príspevok na rozvedenú manželku 80 eur mesačne. Jej výdavkami boli SKYLINK 7,75 eur mesačne, komunálny odpad 80,48 eur ročne, poistenie domu 12,75 eur ročne, daň 34,17 eur ročne, na bývanie 184 eur mesačne, paušál na mobil 22,99 eur mesačne. Mal. W. bol od septembra 2018 žiakom 4. ročníka základnej školy a mal diagnostikovaný Aspergerov syndróm, stratu sluchu v rozsahu 50%, alergie, navštevoval pedopsychiatrickú ambulanciu. Náklady na školu mal 71,60 eur, na stravu v školskej jedálni 31 eur mesačne, na zdravotnú starostlivosť 16,91 eur mesačne, na baterky 7,12 eur týždenne (podľa rozsudku 20-25 eur mesačne), na doplnkové školské pomôcky 12,40 eur. Mal. N. bol od 01.09.2018 žiakom prvého ročníka ZŠ, mal stratu v rozsahu sluchu 43%, alergie, atopický ekzém, oslabenú imunitu. Náklady na zdravotný stav boli 13,40 eur mesačne, na baterky 7,12 eur týždenne (podľa rozsudku 15-20 eur mesačne), na doplnkové školské pomôcky 19,10 eur.

4. Podľa oznámenia Sociálnej poisťovne, pobočka Prievidza, matka detí nie je evidovaná ako zamestnanec, ako SZČO, poberateľ dávok alebo dôchodku. Podľa potvrdenia ÚPSVaR Prievidza zo 07.09.2020 bola matka v období od 01.02.2016 do 31.08.2020 poberateľkou poskytovaného peňažného príspevku na opatrovanie fyzickej osoby s ŤZP, ktorou je W. R., nar. XX.XX.XXXX. Matka bola k mesiacu júl 2020 poberateľkou príspevku na 2 mal. deti spolu vo výške 49,90 eur mesačne a k júnu 2020 poberateľkou opatrovateľského príspevku vo výške 530,35 eur mesačne. Od septembra 2020 matka maloletých detí začala poberať príspevok už len na mal. N. vo výške 24,95 eur mesačne a od 01.09.2020 bola matka zaradená do evidencie uchádzačov o zamestnanie, pričom matka nemá nárok na dávku v nezamestnanosti. Matka maloletých okrem vyššie uvedeného príjmu uviedla aj príjem z príspevku na výživu rozvedenej manželky vo výške 80 eur mesačne. Matka maloletých uviedla, že má mesačné inkaso 175 eur, mobil 12 eur zvýšený v priebehu konania na 20 eur mesačne. Výdavky na bývanie presahujúce jej príjem uhrádza z výplaty otca maloletých z BSM vo výške 27.000 eur. Výdavky na mal. W. matka uviedla lieky 3,13 eur mesačne, strava v školskej jedálni 0,63 eur mesačne, réžia v školskej jedálni 5 eur mesačne, baterky do načúvacieho aparátu 5,34 eur mesačne, načúvací aparát 40 eur ročne, výdavky na školu 82,60 eur ročne, zošity jednorazovo 11,37 eur, školské pomôcky jednorazovo 73,74 eur, úbor a prezuvky jednorazovo 46 eur ročne (17,81 eur mesačne), oblečenie a obuv spolu 422 eur ročne (35,17 eur mesačne), zubár 20 eur ročne. Mesačné výdavky na mal. W. sú celkovo vo výške 72,08 eur mesačne. Výdavky na mal. N. sú lieky 5,47 eur mesačne, strava v školskej jedálni 5 eur mesačne, baterky do načúvacieho aparátu 5,34 eur mesačne, načúvací aparát 40 eur ročne, ŠKD 6 eur mesačne, výdavky na školu 86,10 eur ročne, zošity jednorazovo 22,84 eur, školské pomôcky jednorazovo 73,74 eur, úbor a prezuvky jednorazovo 46 eur ročne (19,06 eur mesačne), oblečenie a obuv spolu 422 eur ročne (35,17 eur mesačne), zubár 20 eur ročne. Mesačné výdavky na mal. N. sú celkovo vo výške 81,04 eur mesačne. Ďalej matka uviedla výdavky na poplatok za komunálne odpady vo výške 95,41 eur ročne. Matka maloletých potvrdeniami o hľadaní zamestnania zo dňa 18.12.2020, 26.11.2020, 23.11.2020, 19.11.2020, 27.04.2021 23.04.2021, 15.04.2021, 08.04.2021 30.03.2021 preukazovala, že si hľadala zamestnanie, pričom matkou oslovení zamestnávateľa nemali záujem o jej prijatie do zamestnania na pozíciu upratovačky a predavačky. Otec maloletých je zamestnancom spoločnosti TRIM LEADER, a.s., so sídlom v Košťanoch nad Turcom od 07.03.2001. Jeho priemerný mesačný príjem za obdobie od júna 2019 do mája 2020 bol vo výške 1.039,15 eur. Priemerný mesačný príjem otca od júna 2020 do októbra 2020 bol vo výške 890,42 eur mesačne a od decembra 2020 do februára 2021 bol vo výške 1014,04 eur. Čistý príjem otca v mesiaci november 2020 bol vo výške 1101,70 eur a v mesiaci marec 2021 vo výške 1713,03 eur (zahrnutá aj odmena z dôvodu pracovného výročia 300 eur a vyrovnanie daňového bonusu mínus 545,28 eur). Otec maloletých detí uviedol, že má vo vlastníctve trojizbový byt a má výdavky úver 172,40 eur mesačne (výplata BSM), ďalší úver na kúpu motorového vozidla (dochádzanie z Martina do Prievidze kvôli maloletým), mobil 20-25 eur mesačne, inkaso 170 eur mesačne, elektrina 17 eur mesačne, plyn 11 eur mesačne, káblová televízia, internet 24,90 eur mesačne, poistenie bytu 39 eur ročne a komunálny odpad 25 eur ročne, splátkový úver vo výške 87,99 eur mesačne, hypotekárny úver

vo výške 145,29 eur mesačne, platba poisťného obom mal. deťom ročne spolu 76 eur, lieky 30 eur mesačne (ZŤP pre kožné ochorenie). Otec uviedol výdavky na maloletého W. počas jeho starostlivosti (od 2.9.2020 do 14.10.2020), a to školské potreby 122,57 eur, strava v školskej jedálni 26,75 eur, oblečenie a obuv spolu 195,96 eur, papiernictvo 9,81 eur, vitamíny a lieky 41,11 eur, mobil 9 eur a tlačiareň 119 eur.

5. Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka býva s maloletými deťmi dvojizbovej bytovej jednotke rodinného domu, ktorý je v osobnom vlastníctve jej matky. Podľa vyjadrenia matky starostlivosť o maloletého W. nevláda vzhľadom na jeho zhoršený zdravotný stav a aj na skutočnosť, že ohrozuje fyzické a psychické zdravie maloletého N. a matky. Maloletému W. bol diagnostikovaný Aspergerov syndróm, navštevuje pedopsychiatricku MUDr. Garajovú, navštevuje 5 ročník ZŠ, má osobného asistenta a vyučovanie je integrované. Maloletý N. má dobrý zdravotný stav, navštevuje 2. ročník ZŠ. V rámci pohovoru maloletý N. uviedol, že sa má celkom dobre, býva s maminou a s bratom, ale chcel by bývať s ňou sám, jeho brat je chorý a stále ho bije aj maminu. Dáva mu facky po tvári len tak bezdôvodne. Ak by brat býval u ocina, chcel by ísť k ocinovi cez víkendy, ale nie sám, len s maminou, aby nebol sám s bratom, alebo aby mamina s ním nebola sama. Pri pohovore maloletý W. uviedol, že chce ísť bývať k ocinovi, nechce bývať s maminou. Robí zle mamine aj bratovi, bije ich, ale nevie, prečo to robí. Preto by chcel ísť k ocinovi, lebo u ocina sa mu to nedeje, nikomu neublíži. Vie, že im ubližuje, ale on za to nemôže, nevie to ovládať. Z lekárskej správy MUDr. Garajovej, detskej psychiatričky z júna 2020 bolo zistené, že u mal. W. bola uzavretá diagnóza psychotický vývoj, susp. schizofrénia s veľmi skorým začiatkom, Aspergerov syndróm. Zo správy ÚPSVaR Martin zo dňa 22.04.2021 vyplýva, že maloletý W. bol komunikatívny a uviedol, že dňa 10.04.2021 sa stretol s matkou, stretnutie trvalo len krátku dobu. Matka zamerala otázky na maloletého W., či otec požíva alkohol, pričom maloletý uviedol, že otec nevyпил ani štamprlík, opaskovala otázky a naliehala na syna, pričom tento sa rozplakal a aby mal o dotazoch matky pokoj, tak jej odpovedal kladne. Zároveň dodal, že on otca nevidel piť alkohol ani raz, z matky bol nervózny. Na otázku, aký je jeho vzťah k matke a bratovi uviedol, že mamu nemá rád, nepáči sa mu ako sa stále pýta na otca. Mama mu moc nechýba na rozdiel od brata, ktorému chýba, má ho rád a chce sa s ním stretávať častejšie. Myslí si, že mama ho má rada, ale nechce, aby u nej býval. Stretávanie s matkou mu postačuje tak, ako to navrhla matka, každú štvrtú sobotu v mesiaci. V domácnosti matky nechce prespávať. Dodal, že chce bývať u otca, otec mu chýba a má ho veľmi rád. Zo správy MUDr. Viery Čechovej, ošetrojúcej lekárky maloletého N. zo dňa 17.03.2021 vyplýva, že ORL plus foniater, resp. pre poruchu sluchu (hluchotu), maloletý N. nosí načúvací aparát. Súd vykonal pohovor s maloletým N., ktorý uviedol, že ocino je na neho niekedy prísnejší ako mama, má rád ocina, viac má maminu rád. Niekedy mu ocino chýba, niekedy mu nechýba. Radšej by bol, keby W. prišiel k nim, ale ho nebude nútiť, má ho rád, telefonujú si každý víkend. Súd konštatoval, že obaja rodičia súhlasili s rozhodnutím, že v prípade zverenia maloletého W. do starostlivosti otca od 29.8.2020, otec bude oprávnený zastupovať mal. W. a spravovať jeho majetok v bežných veciach. Obaja rodičia tiež súhlasili, s určením výživného matky voči mal. W. od 01.09.2020. K súhlasu rodičov sa pripojil aj kolízny opatrovník. Obaja rodičia zhodne uviedli, že matka uhradila výživné podľa NO od septembra 2020 do apríla 2021 vrátane týchto mesiacov.

6. Uvedené skutočnosti súd prvej inštancie posúdil podľa ust. § 26, § 62 ods. 1 až 3, § 75 ods. 1, § 36 ods.1, § 25 ods. 2, 3 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“). Po zhodnotení výsledkov dokazovania dospel súd k záveru, že sa zmenili pomery pri výkone rodičovských práv a povinností a je dôvodná zmena ostatného rozhodnutia o tejto úprave vo vzťahu k maloletému W.ovi R.. Matka maloletých navrhla zveriť maloletého W. do osobnej starostlivosti otca, nakoľko maloletý W. má diagnostikovaný Aspergerov syndróm, v dôsledku ktorého maloletý fyzicky a psychicky napáda mladšieho brata N.a a matku. O. maloletých súhlasil s návrhom. Maloletý W. pochádza z rozvedeného manželstva svojich rodičov a rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/97/2014-131 zo dňa 13.1.2015 bol zverený spolu s maloletým N. do osobnej starostlivosti matke. Pokiaľ ide o súčasný stav, na návrh otca maloletých uznesením č. k. 4P/20/2020-100 zo dňa 02.09.2020 súd prvej inštancie nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého W. dočasne zveril do osobnej starostlivosti otca, a to do právoplatného rozhodnutia vo veci samej. Maloletý W. je v starostlivosti otca od 29.08.2020 doteraz. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec sa chce starať o maloletého, že reálne aj zabezpečuje starostlivosť o maloletého od 29.08.2020, že medzi otcom a maloletým je navzájom dobrý vzťah a maloletý chce byť zverený do starostlivosti otca. Kolízny opatrovník zistil, že maloletý W. má v domácnosti otca vytvorené vhodné podmienky pre svoj zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Vzhľadom na uvedené súd návrhu matky vyhovel a zmenil ostatné rozhodnutie o výchovnom prostredí tak, že zveril maloletého W. do osobnej starostlivosti otca od 29.08.2020, od ktorého dňa je maloletý v reálnej starostlivosti otca. V súvislosti so zmenou zverenia maloletého W.

do osobnej starostlivosti otca, súd rozhodol o zrušení rozhodnutia o vyživovacej povinnosti otca k maloletému W. a súčasne rozhodol o povinnosti matky prispievať na výživu maloletého W. sumou 30 eur mesačne v období od 01.09.2020 do 31.12.2020 a vo výške 80 eur mesačne od 01.01.2021. Maloletý W. bol v osobnej starostlivosti matky do 28.08.2020. V čase posledného rozhodovania Okresného súdu Prievidza vo veci sp. zn. 12P/19/2018 o výživnom, matka maloletých nebola zamestnaná, ale poberala peňažný príspevok na opatrovanie maloletého W. vo výške 349,15 eur mesačne, prídavky na dve maloleté deti vo výške 47,36 eur mesačne a príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 80 eur mesačne, ktorá povinnosť otca vo vzťahu k matke trvá. Od 01.09.2020 bol príspevok na opatrovanie maloletého W. matke odňatý a bola evidovaná ako nezamestnaná bez dávky v hmotnej núdzi a dávky v nezamestnanosti. Súd s prihliadnutím na túto skutočnosť mal za to, že nebolo v schopnostiach a možnostiach matky v krátkom čase po strate opatrovateľského príspevku z objektívneho dôvodu sa zamestnať, preto súd určil povinnosť matke v určitom období platiť výživné v minimálnom rozsahu vo výške 30 eur mesačne, ktorú sumu aj reálne platila otcovi na základe nariadeného neodkladného opatrenia od 01.09.2020. Matka maloletých tvrdila, že si prácu hľadá, avšak od konca augusta 2020 si prácu nenašla. Síce predložila potvrdenia o hľadaní zamestnania z novembra, z decembra 2020, z marca a z apríla 2021, v zmysle ktorých zamestnávateľa nemali záujem o prijatie matky do zamestnania, ale matka podľa názoru súdu je v hľadaní zamestnania pasívna, málo iniciatívna, keď nevyužila ponuky na voľné pracovné miesta u zamestnávateľov evidovaných ÚPSVaR Prievidza (Floriana Prievidza s príjmom 3,90 eur/hod. + prémie, NAY a.s. s mesačným príjmom 696 brutto), na internetových stránkach profesia.sk (OMV Prievidza s mesačným príjmom 700 eur netto). Matka maloletých nepreukázala potvrdením, že by práca u týchto zamestnávateľov bola pre ňu nevhodná. Na základe vyššie uvedeného súd uzavrel, že v období od 01.09.2020 do 31.12.2020 bolo v možnostiach a schopnostiach matky platiť na výživu maloletého W. sumou 30 eur mesačne. Matke však nič nebránilo zamestnať sa od 01.01.2021, keď sú evidované voľné pracovné miesta na internetových portáloch, ktoré sú pre matku vhodné druhom práce (predavačka, upratovačka) a miestom výkonu práce v Prievidzi s ponúkaným mesačným príjmom 739 eur brutto, 800 eur brutto, 550 eur brutto a 739-1.200 eur brutto. Pri možnosti matky dosahovať mesačný čistý príjem vo výške 500 eur práca upratovačky) a pri vyživovacej povinnosti matky k maloletému W. a k maloletému N. (ktorý je v starostlivosti matky a má na neho mesačné výdavky vo výške 81,04 eur mesačne + strava v domácom prostredí), pri poberaní príspevku na dieťa vo výške 24,95 eur mesačne, pri poberaní príspevku na výživu rozvedenej manželky od otca vo výške 80 eur mesačne a pri nákladoch na bývanie matky vo výške 175 eur mesačne, je v schopnostiach a možnostiach matky prispievať na výživu maloletého W. a sumou 80 eur mesačne. Pri určení výživného pre maloletého W. súd zohľadnil jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca, a s tým súvisiace zvýšené výdavky na zabezpečenie potrieb pre maloletého. Matka preukázala priemerné mesačné výdavky na maloletého W. vo výške 72,08 eur mesačne (škola, oblečenie, obuv, lieky, načúvací prístroj, baterky doň), k čomu treba pripočítať výdavky na stravu 120 eur mesačne zo strany otca. Pri určení výživného pre maloletého W. súd zohľadnil u otca jeho vyživovaciu povinnosť k maloletému N.ovi vo výške XXX eur mesačne, príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 80 eur mesačne, výdavky na bývanie vo výške 201 eur mesačne + káblová TV a internet 24,90 eur mesačne, v spojení s tým príspevok na dieťa a priemerný čistý mesačný príjem otca vo výške 1.151,67 eur (obdobie jún 2019 až marec 2021) a vo výške 1.011,33 eur (obdobie jún 2019 až február 2021). Nedoplatok na zročnom výživnom súd povolil matke vyrovnať v splátkach. Nakoľko súd určil vyživovaciu povinnosť matky k maloletému W. za obdobie od 01.09.2020 do 31.12.2020 vo výške 30 eur mesačne, zameškané výživné by bolo spolu 120 eur mesačne, pričom toto výživné matka uhradila, čo potvrdil aj otec. Za obdobie od 01.01.2021 súd určil vyživovaciu povinnosť matky k maloletému W. vo výške 80 eur mesačne, čo je ku dňu 30.04.2021 zameškané výživné vo výške 320 eur, z ktorého však matka uhradila sumu spolu 120 eur, teda zameškané výživné za toto obdobie je spolu vo výške 200 eur. V súvislosti so zmenou výchovného prostredia maloletého W. súd výrokom III. zrušil ostatné rozhodnutie o úprave styku otca s mal. W. a výrokom VI. na návrh matky upravil styk matky s maloletým W.. Matka svoj návrh na úpravu styku s maloletým W. čo do určenia jeho rozsahu a spôsobu menila počas konania. Najskôr navrhla upraviť styk s oboma maloletými za prítomnosti obidvoch rodičov jedenkrát za mesiac v bydlisku matky, neskôr žiadala upraviť styk v rovnakom rozsahu ako otcov styk s maloletým N., t.j. jedenkrát mesačne v sobotu alebo v nedeľu na niekoľko hodín. Následne navrhla upraviť styk aj v čase jarných a letných školských prázdnin, veľkonočných a vianočných sviatkov. Maloletý W. vyjadril, že k matke nechce ísť, neskôr uviedol, že stretávanie s matkou mu postačuje tak ako to navrhla matka, každú štvrtú sobotu v mesiaci a v domácnosti matky nechce prespávať. Rodičia sa v tomto konaní nedohodli na úprave styku matky s maloletým W.. Pri rozhodnutí o úprave styku matky s maloletým W. súd vzal do úvahy skutočnosť, že maloletý je školopovinný a úprava styku počas voľného víkendú korešponduje s povinnou školskou

dochádzkou maloletého W.. Časové vymedzenie styku v rozsahu každého druhého párneho týždňa v mesiaci v sobotu, t.j. jedenkrát v mesiaci v sobotu od 10.00 do 17.00 hod., je takmer v zhode s pôvodnými návrhmi matky i otca, a tiež s názorom maloletého W.. Vzhľadom na to, že úprava styku je len v jeden deň v mesiaci na 7 hodín a matka by v jeden deň musela absolvovať dve cesty (z Prievidze do Martina pre maloletého a z Martina do Prievidze a späť), styk matky s maloletým W. by sa tak míňal svojmu účelu, súd skĺbil doterajšiu úpravu styku otca s maloletým N. tak, že otec v čase styku s maloletým N. dovezie maloletého W. matke, nechá ho u matky, odvezie maloletého N. k sebe a matka dovedie v ten istý deň maloletého W. a odovzdá ho otcovi v Martine na železničnej stanici (matka nemá auto, preto musí použiť vlakovú alebo autobusovú dopravu). Takto bude zabezpečený styk maloletého W. s matkou, ale zároveň nebude podstatne obmedzený styk maloletého W. s bratom N.. Matkou navrhovaná úprava styku nezodpovedá realite, keď matka by bola síce s maloletým W. 24 hodín, ale maloletý nechce u matky prespávať. Navyše otec je zamestnaný a nemožno od neho spravodlivo žiadať, aby dovezol maloletého W. v čase pracovného týždňa k matke a matka by v pracovnom týždni vrátila maloletého W. otcovi, a to aj pre plnenie školských povinností oboma maloletými. Ak by sa úprava styku podľa návrhu matky realizovala v čase školského voľna, toto školské voľno nekorešponduje s pracovnými povinnosťami otca. Matkou navrhovaným spôsobom by sa vylúčil akýkoľvek kontakt medzi bratmi navzájom, pričom maloletý W. sa vyjadril, že N. mu chýba, má ho rád a chce sa s ním stretávať častejšie. Rovnako tak maloletý N. sa vyjadril, že má W. rád a chce sa s ním stretávať. Matka navrhla upraviť styk otca s maloletým N. skľbením jej styku s maloletým W. tak ako je uvedené vyššie. V porovnaní s doterajšou úpravou styku otca s maloletým N. je navrhovaná zmena zúžením, obmedzením styku otca s maloletým. Matka odôvodnila návrh tým, že ide o nedôslednú starostlivosť otca o maloletého N.a. Vykonaným dokazovaním súd nezistil dôvody pre obmedzenie styku otca s maloletým N.. Otec riadne pracuje, vedie riadny osobný život, počas styku s maloletým N. sa mu primerane venuje, realizujú spoločné výlety, turistiku, čím mu vytvára program založený na aktivite. Napokon v súčasnej starostlivosti otca o maloletého W. neboli zistené žiadne nedostatky, preto súd nemal dôvod spochybňovať tvrdenia otca o jeho starostlivosti o maloletého N. v čase úpravy styku. Pediatrička nezaznamenala u maloletého N. zanedbávanie zdravotnej starostlivosti, výživy, zvýšenú chorobnosť, úrazovosť, neprimeranú veku a primeranej rodičovskej starostlivosti, nedodržiavanie liečby. Maloletý N. neuvádzal žiadne výhrady na adresu otca pri prvom pohovore s kolíznym opatrovníkom, až následne uviedol, že ak by brat býval u ocina, chcel by ísť k ocinovi cez víkendy, ale nie sám, len s maminou, aby nebol sám s bratom, alebo aby mamina s ním nebola sama, pretože nevie, čo má od brata čakať, ako zareaguje, je veľmi rýchly. Tieto tvrdenia uviedol až pri ďalšom pohovore dňa 18.03.2021. Podľa kolízneho opatrovníka maloletý N. pri tomto pohovore len odpovedal na otázky, nechcel rozprávať spontánne, čakal na otázky, akoby mal odpovede pripravené. Pri pohovore súdu maloletý N. neuviedol žiadne významné výhrady na adresu otca, ktoré by svedčili o negatívnom vplyve otca na maloletého. Súd preto návrh matky na obmedzenie styku otca s maloletým N. zamietol ako nedôvodný. Súd dodal, že problémom v rodine je zlý vzťah medzi rodičmi a len nevyhnutná komunikácia medzi rodičmi týkajúca sa detí. Rodičia by nemali svoje výhrady navzájom riešiť pred deťmi, ale snažiť sa o vzájomnú komunikáciu v neprítomnosti detí. Je zrejmé, že matka vťahuje maloletého N. do svojho hodnotenia starostlivosti otca o maloletého, ktorý vo veku 9 rokov je zaťažovaný problémami rodičov, čo v dieťati vyvoláva stres. Preto v záujme oboch maloletých by mali rodičia prehodnotiť svoju vzájomnú komunikáciu. Súd zamietol aj návrh otca na rozšírenie styku s maloletým N. z dôvodu, že len v súčasnosti bolo rozhodnuté o zmene výchovného prostredia u maloletého W., čo predstavuje zmenu v živote nielen pre neho, ale aj pre matku a najmä pre otca i pre maloletého N.. Došlo tak k rozdeleniu maloletých, pričom súd upravil styk matky s maloletým W., ktorý sa ešte len začne realizovať a ktorý zasahuje aj do styku otca s maloletým N.. Súčasný vzniknutý stav a stav po rozhodnutí vo veci samej potrebuje čas na stabilizáciu pomerov, pričom do budúcnosti súd nevyklučuje dôvodnosť rozšírenia styku otca s maloletým N. nielen podľa návrhu otca, ale aj vyjadrenia vôle maloletého N.. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“).

7. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie matka a otec maloletých.

8. Matka maloletých podala odvolanie proti výrokom IV., V., VI. a uviedla, že maloletý W. bol zverený bol zverený do osobnej starostlivosti otca, čo bola nutnosť a pre maloletého je to najlepšie, ktorý súhlasil s daným zverením, preto je daný výrok zákonný a spravodlivý. Matka maloletých nesúhlasí s tým, že by odmietala starostlivosť o maloletého W.. Pokiaľ by to bolo v jej možnostiach a schopnostiach, tak by sa o neho starala, ale v rámci bezpečnosti maloletého N. to nie je možné. Podľa vyjadrení maloletého N. sa mu otec nevenuje dostatočne a uviedol tiež, že maloletý W. je u otca spokojný, keď môže byť často na počítači, na čo matka poukazuje a má za to, že sa otec riadne nestará o maloletých. Matka menila svoje návrhy na úpravu styku z dôvodu komplikovanosti danej veci, keď jeden maloletý je v starostlivosti matky

a druhý v starostlivosti otca a každý býva v inom meste. Matka sa o maloletého W. starala 12 rokov, ktorý z jedného dňa na druhý odmieta prespávať u matky, pričom súd uvedenému nevenoval pozornosť a matka má za to, že tento stav zapríčinil otec svojim vplyvom. Z uvedeného vyplýva, že maloletý W. môže prespávať u matky bez akýchkoľvek pochybností o jeho vývine a jeho prespávanie u matky je vhodné. Rozhodnutie súdu prvej inštancie o úprave styku je komplikované a matka navrhla upraviť styk s maloletými, a to každý párny týždeň v mesiaci s maloletým N., každý druhý párny týždeň v mesiaci s maloletým W.. Ďalej navrhla upraviť styk s maloletými počas vianočných a veľkonočných sviatkov a počas letných prázdnin. Táto úprava styku je najvhodnejšia pre maloletých, nakoľko budú spolu dlhšiu dobu a nebudú oddelene. Pokiaľ ide o výrok o výživnom, v časti od 01.09.2020 do 31.12.2020 zohľadňuje súčasný nezamestnaný stav matky, ale súd nezohľadnil stav od 01.01.2021, kedy vláda SR prijala prísne opatrenia spolu so zákazom vychádzania a prijaté opatrenia znemožnili uchádzačom o prácu riadne sa zamestnať. U matky je potrebné zohľadniť stav, že je na dieťa sama a jej snaha o zamestnanie je preukázaná, keď má prisľúbenú prácu ako upratovačka na plný úväzok. Je veľmi ťažké, aby si našla prácu, ktorá bude v čase max. do 16:00 hod., kedy maloletému N. končí družina. Pre uvedené dôvody nebolo v období od 01.01.2021 do 29.04.2021 v možnostiach a schopnostiach matky nájsť si vhodné zamestnanie. Určenie výživného na maloletého W. by malo byť vo výške 30 eur, pričom matka navrhla, aby v tejto časti bola matka zaviazaná na povinnosť platiť výživné vo výške 50 eur až 60 eur, ak bude zamestnaná, a to s poukazom na jej predpokladaný príjem vo výške 500 eur mesačne. Matka musí zabezpečovať aj starostlivosť o maloletého N., pričom príjem otca je raz taký ako predpokladaný príjem matky. Vzhľadom na uvedené matka maloletých navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil v zmysle tohto odvolania.

9. Otec maloletých podal odvolanie proti výrokom IV., V. a uviedol, že súd prvej inštancie pri určení výživného na maloletého W. sa nedostatočne vysporiadal so zárobkovými, majetkovými a potenciálnymi pomermi na strane matky a so zvýšením nákladov na maloletého zo strany otca. Povinnosť matky platiť výživné na maloletého W. vo výške 30 eur mesačne od 01.09.2020 do 31.12.2020 a vo výške 80 eur mesačne od 01.01.2021 nezodpovedá schopnostiam a možnostiam matky a je v rozpore so záujmom maloletého W.. Súd prvej inštancie na jednej strane konštatoval, že matka je v hľadaní zamestnania pasívna, keď nevyužila pracovné ponuky pre ňu vhodné vzhľadom na kvalifikáciu a doterajšiu prax, na druhej strane súd uviedol, že nebolo v možnostiach matky z objektívnych dôvodov po strate opatrovateľského príspevku zamestnať sa, preto v stanovenom období zaviazal matku platiť výživné v minimálnej výške. Súd nezobral do úvahy skutočnosť, že matka sa návrhom podaným v júni 2020 domáhala zverenia maloletého W. do osobnej starostlivosti otca, odkedy vedela, že bude potrebovať prácu v prípade vyhovenia jej návrhu. Matka sa svojou pasivitou dostala do pozície, kedy od podania návrhu až do rozhodnutia súdu (11 mesiacov) si nebola schopná nájsť prácu, aj napriek množstvu inzerovaných pracovných ponúk. Otec bol nútený zaobstarať maloletého pri trojzmennej pracovnej prevádzke, pandemickej situácii a s tým spojeným dištančným vzdelávaním a matka nebola schopná sa za dané obdobie ani len zamestnať. Matka si hľadala prácu len formálne bez snahy sa zamestnať. Otec nespĺňa podmienky na priznanie opatrovateľského príspevku, neostal doma s maloletým a nemohol si vzhľadom na finančné povinnosti dovoliť. Výdavky na maloletého W. a nie sú prehnané, keď maloletý rýchlo rastie a otec musí pravidelne kupovať oblečenie a obuv, preto na strane maloletého dochádza k nárastu výdavkov na jeho zabezpečenie. Súd nezdôvodnil, prečo pri potenciálne určenom príjme matky vo výške 500 eur mesačne určil výživné v sume 30 eur a 80 eur mesačne. Neexistovala prekážka, ktorá by matke bránila zamestnať sa na pozícii inzerovanej úradom práce a dosahovať tak čistý príjem vo výške 700 eur mesačne. Otec žiadal výživné na maloletého W. vo výške 200 eur mesačne, kolízny opatrovník vo výške 150 eur, následne 130 eur mesačne, pričom súd rozhodol v rozpore s odporúčaním kolízneho opatrovníka. Vzhľadom na uvedené otec maloletých navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Otec maloletých sa vyjadril k odvolaniu matky a uviedol, že matka požaduje určenie výživného na maloletého W. len vo výške 30 eur mesačne aj napriek tomu, že podľa jej slov bude od septembra 2021 zamestnaná. Návrh odôvodnila tým, že sa stará o maloletého N. a je pre ňu ťažké nájsť si lepšie platené zamestnanie, keď sa stará o maloletého N., ktorý je školopovinný, pričom otec sa stará tiež o školopovinné dieťa, ktorého zdravotný stav si vyžaduje zvýšenú opateru. Súdom určená výška výživného na maloletého W. je nízka, nezodpovedá možnostiam a schopnostiam matky a je v rozpore so záujmami maloletého. Matka si protirečí, keď na jednej strane žiadala zveriť maloletého W. do osobnej starostlivosti otca z dôvodu, že maloletý W. predstavuje riziko pre maloletého N. a nevie ho zvládnuť, na druhej strane tvrdí, že maloletý W. môže u matky prespávať za prítomnosti maloletého N. bez akýchkoľvek problémov.

Otec má za to, že nie je vhodné, aby maloletý W. prespával u matky. Za daných okolností, keď matka s maloletým W. strávila za posledný rok len minimum času, je nepredstaviteľné, aby maloletý W. musel ostávať u matky častejšie. Matkou navrhovaná úprava styku s maloletými v podanom odvolaní je na ujmu vzťahu otca s maloletým N..

11. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že súd ohraničil výživné na dve obdobia, ktoré zhodnotil v tom smere, že akonáhle matka prišla v septembri 2020 o príjem, nebolo možné z objektívnych dôvodov, aby si našla hneď zamestnanie a až následne jej súd vyčítal pasívnosť. S uvedeným sa matka síce nestotožňuje, ale súd daným spôsobom odôvodnil rozhodnutie a nie spôsobom, akým to uviedol otec v odvolaní. Nie je pravda, že matka vedela od júna 2020, že bude potrebné nájsť si prácu a že nekonzultovala danú vec s otcom. Z predloženej komunikácie vyplýva, že matka informovala otca o probléme, otec odmietal akúkoľvek dohodu a chcel sa riadiť iba súdnym rozhodnutím, pričom matka nemala vedomosť, kedy súd rozhodne. Otcom uvádzaná skutočnosť nepriznania opatrovateľského príspevku je pravdivá, avšak dôvodom je jeho vysoký mesačný príjem vo výške 1.150 eur a od zverenia maloletého do jeho starostlivosti si nepožiadala o priznanie rodinných prídavkov. K zvýšeným výdavkom na oblečenie maloletého W. matka uviedla, že zmena veľkosti oblečenia u detí je vec bežného vývinu, ktoré má každé dieťa, rovnako aj maloletý N.. Otec sa snaží navodiť dojem, že matka nemá záujem o maloletého W., pričom k zmene starostlivosti nedošlo pre jej neochotu, ale z dôvodu reálneho ohrozenia zdravého vývinu maloletého N.. Matka má obmedzený výber s poukazom na jej kvalifikáciu, zdravotné problémy a výchovu maloletého N.. Nemôže si tak vybrať prácu na zmeny, resp. ktorá by bola po 16:00 hod., avšak má prisľúbenú prácu ako upratovačka na strednej škole s nástupom od 01.09.2021. Úprava styku je komplikovaná aj z dôvodu, že matka nemá auto a oproti podanému odvolaniu navrhla zmenu v úprave styku rodičov k maloletým deťom.

12. Kolízny opatrovník sa vyjadril k odvolaniam otca a matky maloletých a uviedol, že zotrúva na svojich vyjadreniach a výživné vo výške 130 eur mesačne na maloletého W. je primerané k výdavkom maloletého, nakoľko má diagnostikovaný autizmus. Maloletý má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov a realizáciu rovnocenného styku aj s rodičom, ktorému dieťa nebolo zverené. Súdom určený styk nie je v rozpore so záujmom maloletého, nakoľko bude zabezpečený vzájomný kontakt maloletých detí, počas ktorého bude možné utužovať súrodenecké väzby.

13. Matka vo vyjadrení uviedla, že tvrdenia otca týkajúce sa toho, že maloletý W. nie je tak chorý a jeho zdravotný stav je udržateľný aj bez liekov, sa novými skutočnosťami preukázali ako nepravdivé. Maloletý W. bol dňa 26.06.2021 hospitalizovaný na psychiatrii v nemocnici v Martine z dôvodu vážneho zdravotného stavu, kedy mal údajne napádať spolužiakov v škole. Maloletý N. sa tiež vyjadril, že v júli 2020 ho fyzicky napádal maloletý W., keď bol u otca. Otec až po mesiaci oznámil matke, že maloletému W. bola diagnostikovaná detská schizofrénia. Pri zhoršenom zdravotnom stave maloletého W. matka nevie zhodnotiť riziko stretávania sa maloletých detí. Matka síce uzatvorila pracovnú zmluvu ako upratovačka, ale vzhľadom na jej zdravotný stav jej lekár nedal potvrdenie, aby mohla vykonávať predmetnú prácu a z tohto dôvodu zamestnávateľ s matkou skončil pracovný pomer.

14. Otec vo vyjadrení uviedol, že mu bola dňa 28.09.2021 doručená výpoveď z pracovného pomeru, v rámci plynutia výpovednej lehoty pracuje do 31.12.2021 a následne si bude musieť hľadať novú prácu. Otec v júni 2021 čerpal OČR z dôvodu starostlivosti o maloletého W. a prácu musí prispôbovať maloletému, jeho potrebám a aktuálnemu zdravotnému stavu. V mesiacoch od júna do augusta 2021 príjem otca poklesol. Otec prihlásil maloletého W. na súkromnú základnú školu v Martine pre žiakov s vývinovými poruchami učenia, s nástupom od 01.09.2021, ktorá je schopná pracovať s maloletým vzhľadom na jeho diagnózu (schizofrénia). V dôsledku preradenia maloletého na inú základnú školu, ktorá je súkromná, otcovi vzrástli náklady na zabezpečenie maloletého, a to školné vo výške 150 eur ročne, návšteva školského klubu vo výške 15 eur mesačne a strava vo výške 43 eur mesačne. Otec maloletých sa vo zvyšnom rozsahu pridrižoval tvrdení uvedených v odvolaní a v predchádzajúcom vyjadrení.

15. Krajský súd ako súd odvolací po zistení, že odvolania boli podané v lehote, majú predpísané náležitosti, preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie bez toho, aby bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65 a 66 CMP prihladnuc na prípadné vady konania podľa § 67 CMP a po jeho preskúmaní bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP dospel k záveru, že toto je potrebné podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdiť.

16. Odvolací súd preskúmaním veci dospel k záveru, že súd prvej inštancie vzal do úvahy všetky skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov účastníkov vyplynuli, neopomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo, výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 CSP. Pri rozhodovaní súd prvej inštancie použil správny právny predpis, správne ho vyložil a na daný

skutkový stav ho aj správne aplikoval. Odvolací súd sa preto stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie a z tohto dôvodu si odvolací súd aj osvojil dôvody napadnutého rozhodnutia, v celom rozsahu na ne poukazuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a k odvolacím námietkam matky a otca maloletých detí dodáva nasledovné.

17. Podľa § 62 ods. 1, 2 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 75 ods. 1 veta prvá Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

19. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

20. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

21. Súčasťou rodičovských práv a povinností je sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov (§ 62 ods. 1 a 2 Zákona o rodine). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (§ 62 ods. 4 a 5 Zákona o rodine). Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu a rovnako prihliadne na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine).

22. Súd prvej inštancie v prejednávanej veci uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého W. a sumou vo výške 30 eur mesačne od 01.09.2020 do 31.12.2020 a vo výške 80 eur mesačne od 01.01.2021, vždy do 20. dňa v mesiaci a nedoplatok na výživnom za obdobie od 01.09.2020 do 30.04.2021 vo výške 200 eur uložil matke splácať v splátkach po 20 eur mesačne. Z dokazovania vykonaného pred súdom prvej inštancie mal odvolací súd za preukázané, že maloletý W. a maloletý N. pochádzajú z manželského zväzku matky L. R. a otca D. R., pričom maloletý N. bol zverený do osobnej starostlivosti matky (rozsudkom Okresného súdu Martin č.k. 20P/97/2014-131) a maloletý W. bol v osobnej starostlivosti matky do 28.08.2020. Následne bol maloletý W. neodkladným opatrením dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca (uznesením Okresného súdu Prievidza 4P/20/2020-100 zo dňa 02.09.2020) a napadnutým rozsudkom bol zverený do osobnej starostlivosti otca. Vzhľadom na zverenie maloletého W. do osobnej starostlivosti otca bolo potrebné rozhodnúť o povinnosti matky platiť výživné. Maloletý W. má 13 rokov, navštevuje základnú školu v Martine, v súvislosti s čím vznikli otcovi náklady na školské potreby vo výške 122,57 eur, stravu v školskej jedálni vo výške 26,75 eur mesačne. Maloletému bol diagnostikovaný Aspargerov syndróm. S otcom žije v trojizbovom byte v Martine, ktorý je vo vlastníctve otca. Ďalšie náklady na maloletého W. uvedené otcom sú oblečenie a obuv vo výške 195,96 eur, vitamíny a lieky 41 eur mesačne, telefón 9 eur mesačne. Otec je zamestnaný v spoločnosti TRIM LEADER, a.s. s priemerným čistým mesačným príjmom za obdobie od júna 2019 do mája 2020 vo výške 1.039 eur, za obdobie od júna 2020 do októbra 2020 vo výške 890 eur, od novembra 2020 do februára 2021 vo výške 1.014 eur a v marci 2021 vo výške 1.713 eur (zahrnutá odmena z dôvodu pracovného výročia a vyrovnanie daňového bonusu). Otec maloletých uviedol mesačné výdavky spojené s bývaním, a to inkaso 170 eur, elektrina 17 eur, plyn 11 eur, káblová televízia a internet 24,90 eur, poistenie bytu 39 eur ročne, komunálny odpad 25 eur ročne, ďalej uviedol výdavky na splátkový úver vo výške 87,99 eur mesačne, hypotekárny úver vo výške 145 eur mesačne, ktoré má z dôvodu výplaty matky z BSM a kúpy motorového vozidla. Otec má vyživovaciu povinnosť voči maloletému N. vo výške 100 eur mesačne a matke posielal mesačne príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 80 eur. Matka maloletého býva s maloletým N. v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej matky. Ku dňu 31.08.2020 prestala poberať opatrovateľský príspevok na maloletého W. vo výške 530

eur mesačne z dôvodu jeho zverenia do osobnej starostlivosti otca a od 01.09.2020 je matka v evidencii nezamestnaných. Od podania návrhu si hľadala prácu, ale neúspešne. Predtým pracovala ako šička, predavačka a operátor výroby. Uviedla, že má výdavky na bývanie vo výške 175 eur mesačne, mobil vo výške 15 eur, pričom výdavky (predovšetkým na bývanie) presahujúce jej príjem uhrádza z úspor z výplaty otca z BSM vo výške 27.000 eur. Výdavky na maloletého N. sú lieky 5,50 eur mesačne, strava v školskej jedálni 5 eur mesačne, baterky do načúvacieho prístroja 5,34 eur mesačne, načúvací prístroj 40 eur ročne, výdavky na školu 86,10 eur ročne, školské pomôcky 73 eur, úbor a prezuvky 46 eur, oblečenie a obuv 422 eur ročne.

23. Súd prvej inštancie pri zohľadnení možností, schopností a majetkových pomerov rodičov, s prihliadnutím na nevyhnutné výdavky na výživu maloletého W., dôvodne rozhodol o povinnosti matky platiť výživné na maloletého W.a vo výške 30 eur od 01.09.2020 do 31.12.2020 a vo výške 80 eur od 01.01.2021, kedy boli zohľadnené i potencionálne finančné možnosti na strane matky. V prvom rade je nutné konštatovať, že príjem matky v čase rozhodovania súdom prvej inštancie predstavoval opatrovateľský príspevok na maloletého W.a vo výške 530 eur mesačne, prídavky na deti vo výške 49,90 eur mesačne, príspevok otca na výživu rozvedenej manželky vo výške 80 eur mesačne, pričom dňa 01.09.2020 bol matke odňatý opatrovateľský príspevok na maloletého W.a z dôvodu, že neodkladným opatrením bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca. Pokiaľ otec maloletého namietal, že matka podala návrh na zverenie maloletého W.a do osobnej starostlivosti otca v júni 2020 a odvtedy mala možnosť nájsť si prácu, túto námietku odvolací súd vyhodnotil ako neopodstatnenú. Odvolací súd konštatuje, že matka maloletého v čase podania návrhu na zverenie maloletého W. do osobnej starostlivosti otca nemohla bez najmenších pochybností očakávať, že súd návrhu vyhovie, keď bolo potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie ohľadom skutočného stavu, osobných a majetkových pomerov a splnenia podmienok na zverenie maloletého do osobnej starostlivosti, teda nemohla bez ďalšieho očakávať, že matke bude odňatý opatrovateľský príspevok na maloletého, ako podstatná časť jej príjmu. Odňatím opatrovateľského príspevku bola matka maloletého zaradená do evidencie nezamestnaných, bez nároku na dávky v hmotnej núdzi alebo dávky v nezamestnanosti. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že matka sa bez dôležitejšieho dôvodu nevzdala opatrovateľského príspevku na maloletého, zostala tak nezamestnaná a v jej možnostiach a schopnostiach nebolo z objektívneho dôvodu v takom krátkom časovom období nájsť si zamestnanie. Súd prvej inštancie správne vychádzal zo zistených skutočností a matke uložil povinnosť platiť minimálne výživné na maloletého W. vo výške 30 eur od 01.09.2020 do 31.12.2020.

24. Nakoľko v čase rozhodovania súdom prvej inštancie o určenie výživného (v období od 01.01.2021) na maloletého W. bola matka nezamestnaná, povinnosťou súdu bolo skúmať dôvody takéhoto stavu, situáciu na trhu práce, aktivitu matky maloletých smerujúcu k získaniu zamestnania a podobne. Pre záver súdu ohľadne potenciálneho príjmu je nevyhnutné mať dostatočné informácie o dosiahnutom vzdelaní a získaných pracovných zručnostiach a skúsenostiach, pričom z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že súd prvej inštancie správne posúdil princíp potenciálneho príjmu matky maloletých zo zistených pracovných ponúk na trhu práce v spojení s možnosťami a schopnosťami matky, resp. s dosiahnutým vzdelaním a pracovnými skúsenosťami. Z predložených potvrdení zo strany matky z obdobia november a december 2020, marec a apríl 2021 vyplýva, že matkou oslovení zamestnávateľi nemali záujem o prijatie matky do zamestnania. Súd prvej inštancie zisťoval voľné pracovné pozície s miestom výkonu práce v Prievidzi a v okolí a zistil voľné pracovné miesto u zamestnávateľa Floriana na pozíciu referent predaja - pokladník, s výškou mesačnej mzdy 3,90 eur/hod. + prémie; ďalej NAY, a.s., NAY Elektrodom Prievidza na pozíciu predajca bielej a čiernej techniky s výškou mesačnej mzdy 696 eur brutto a zamestnávateľ OMV Prievidza na pozíciu obsluha čerpacej stanice s mesačným príjmom vo výške 700 eur netto. Matka maloletých tvrdila, že od septembra 2021 má prisľúbenú prácu na strednej škole v Prievidzi ako upratovačka s čistým mesačným príjmom vo výške 500 eur. S poukazom na uvedené pracovné ponuky súd prvej inštancie vychádzal z potenciality príjmov nezamestnanej matky a v súlade so zistenými pracovnými ponukami ustálil, že by matka maloletých mohla z prisľúbenej práce upratovačky dosahovať mesačný príjem vo výške 500 eur netto, z ktorého príjmu vychádzal súd prvej inštancie a v zmysle uvedeného matke určil výživné na maloletého W.a vo výške 80 eur mesačne od 01.01.2021. Odvolací súd sa s názorom súdu prvej inštancie stotožnil a vyhodnotil ako nedôvodné odvolacie námietky matky, že od 01.01.2021 do 29.04.2021 nebola schopná nájsť si prácu z dôvodu zákazu vychádzania zavedeného vládou SR ako aj ďalšie opatrenia, ktoré znemožnili riadne sa zamestnať a navrhla platiť výživné na maloletého W. od 01.09.2021 vo výške 50-60 eur mesačne. Pokiaľ je matka maloletých dobrovoľne nezamestnaná, bez ohľadu na to, aké dôvody ju k tomu vedú, dobrovoľná nezamestnanosť neodôvodňuje neplatenie výživného na maloletého W., pričom nepriaznivá situácia, v podobe prísnych prijatých opatrení, spojená s ochorením COVID-19, nie je

dôvodom nemožnosti zamestnať sa, keď zákaz vychádzania platil s výnimkou vycestovania za účelom práce ako aj iné výnimky spojené so zamestnaním. Z uvedeného je zrejmé, že odvolacie námietky matky sú účelové, kedy nevyvíjala dostatočnú aktivitu na to, aby sa zamestnala a bez objektívneho dôvodu nevyužila súdom zistené pracovné ponuky na pozície, ktoré boli pre matku maloletých vhodné z hľadiska jej dosiahnutého vzdelania a doterajších pracovných skúseností. Na strane matky maloletých neexistujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré by nebola spôsobilá vykonávať pracovnú činnosť a za obdobie svojej nezamestnanosti si mohla matka zásadným spôsobom zlepšiť svoju uplatniteľnosť na trhu práce. Pri určení povinnosti matke platiť výživné na maloletého W. vo výške 80 eur mesačne od 01.01.2021 boli zohľadnené osobné a majetkové možnosti a schopnosti rodičov maloletých, kedy priemerný čistý mesačný príjem otca je vo výške 1.011 eur a potenciálny mesačný čistý príjem matky je vo výške 500 eur, čo je podstatný rozdiel. Preto neobstoja ani odvolacie námietky otca ohľadom zvýšenia výživného na maloletého W. na 200 eur mesačne, keď pri vyššom príjme otec platí výživné na maloletého N. a vo výške 100 eur mesačne a tiež bolo potrebné zohľadniť ďalšiu vyživovaciu povinnosť matky k maloletému N., o ktorého sa osobne stará. V neposlednom rade bolo prihliadnuté na odôvodnené potreby maloletého W., ktoré vyčíslil otec maloletého a taktiež vyživovacia povinnosť obidvoch rodičov na maloletých ako aj príspevok na výživu rozvedenej manželky vo výške 80 eur poskytovaný otcom.

25. Odvolací súd sa stotožnil s výškou nedoplatku na zročnom výživnom vo výške 200 eur za obdobie 01.09.2020 do 30.04.2021. Nakoľko súd prvej inštancie uznesením zo dňa 02.09.2020 č.k. 4P/20/2020-100 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zveril maloletého W. do osobnej starostlivosti otca a matke uložil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 30 eur mesačne, matka v takto určenej výške platila výživné každý mesiac. V zmysle uvedeného zameškané výživné za obdobie od 01.09.2020 do 31.12.2020 vo výške 120 eur matka zaplatila. Pokiaľ ide o nedoplatok na výživnom vo výške 320 eur za obdobie od 01.01.2021 do 30.04.2021, matka aj naďalej až do rozhodnutia súdu prvej inštancie platila výživné na maloletého vo výške 30 eur mesačne, za toto obdobie zaplatila 120 eur, preto nedoplatok na zročnom výživnom predstavoval sumu vo výške 200 eur, ktorý súd povolil matke splácať v splátkach po 20 eur mesačne.

26. Pokiaľ ide o úpravu styku matky s maloletým W., matka v poslednom návrhu žiadala upraviť styk s maloletým W. tak, aby táto úprava styku súvisela aj so stykom otca s maloletým N., a to v čase jarných školských od pondelka od 10.00 hod. do utorka do 10.00 hod. s tým, že by si otec prišiel pre maloletého N. do bydliska matky v pondelok o 10.00 hod. a mal by ho v styku do utorka do 10.00 hod. a v utorok by ho o 10.00 hod. priviezol k matke a priviezol by aj maloletého W. k matke a matka by maloletého W. vrátila v stredu ráno o 10.00 hod., obdobne tak počas veľkonočných sviatkov, letných prázdnin a vianočných sviatkov, pričom v podanom odvolaní navrhovala úpravu styku rodičov s maloletými v inom rozsahu. Otec navrhoval upraviť styk tak, že matka sa bude stretávať s maloletým W. každý nepárny týždeň od soboty od 9:00 hod. do nedele 17:00 hod.. Pri rozhodovaní o úprave styku matky s maloletým W. súd prvej inštancie správne prihliadol predovšetkým na názor maloletého W. vyslovený v priebehu konania a na jeho najlepší záujem. Maloletý W. pred kolíznym opatrovníkom najprv uviedol, že nechce ísť k matke, nemá s ňou dobrý vzťah, neskôr tvrdil, že stretávanie s matkou mu postačí v rozsahu, v akom najprv matka navrhla upraviť styk, a to každú štvrtú sobotu v mesiaci, pričom u matky nechce prespávať. Odvolací súd má za to, že maloleté dieťa má právo vyjadriť svoj názor v predmetnej veci, ktorá sa ho týka. Maloletému dieťaťu, ktoré je schopné formulovať svoje vlastné názory, je potrebné zabezpečiť právo tieto názory slobodne vyjadrovať vo všetkých záležitostiach, ktoré sa ho dotýkajú, pričom sa názorom dieťaťa musí venovať patričná pozornosť zodpovedajúca jeho veku a úrovni (čl. 12 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa). Za tým účelom sa dieťaťu poskytuje najmä možnosť, aby sa vypočulo v každom súdnom alebo správnom konaní, ktoré sa ho dotýka. Niet sporu o tom, že maloleté dieťa má právo vyjadriť samostatne a slobodne svoj názor vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Akékoľvek rozhodnutie, ktoré nezohľadnilo názory dieťaťa alebo im nevenovalo primeranú pozornosť zodpovedajúcu veku a úrovni vyspelosti dieťaťa, upiera dieťaťu možnosť ovplyvniť určenie ich najlepšieho záujmu (viď uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 492/2015 zo dňa 22.06.2016). S prihliadnutím na vek a rozumovú vyspelosť maloletého W. bolo nevyhnutné uvedený názor maloletého pri svojom rozhodovaní zobrať do úvahy. Tu musí odvolací súd zdôrazniť, že v konaní nebolo žiadnym spôsobom preukázané, že by vyslovené názory maloletého neboli jeho vlastné a boli by len dôsledkom manipulácie negatívneho ovplyvňovania zo strany tretej osoby. Vzhľadom na uvedené súd prvej inštancie dôvodne a v súlade s najlepším záujmom maloletého rozhodol o úprave styku tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým W. každý druhý páry týždeň v mesiaci v sobotu od 10:00 hod. do 17:00 hod.. Pri uvedenej úprave styku je zohľadnený nielen názor maloletého W., ktorý sa týka rozsahu stretávania sa s matkou v spojení s jeho odmietaním prespávať v domácnosti matky, ale aj súrodenecký vzťah medzi maloletým W. a maloletým N., aby dochádzalo k ich

pravidelnému stretávaniu sa za účelom udržania a prehĺbenia súrodeneckého vzťahu. V neposlednom rade je potrebné konštatovať, že matka maloletých vo svojom poslednom vyjadrení uviedla, že vzhľadom na hospitalizáciu maloletého W. v nemocnici na psychiatrickom oddelení musí prehodnotiť rozsah úpravy styku s maloletým W. a netrvala na úprave styku navrhutej v samotnom odvolaní.

27. Aj napriek skutočnosti, že rozhodnutie súdu prvej inštancie nebolo napadnuté matkou a otcom maloletých v celom rozsahu, odvolací súd konštatuje správnosť aj ostatných výrokov rozhodnutia, bez zistenia akýchkoľvek pochybení, kedy súd prvej inštancie zistil skutočný stav vecí, vysporiadal s podstatnými námietkami a skutočnosťami, rozhodol v zmysle výsledkov dokazovania a predovšetkým s prihliadnutím na najlepší záujem maloletých. Na základe vyššie uvedených skutočností odvolací súd rozhodnutie súdu prvej potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

28. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

29. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancie. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len "CMP").

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.